

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld.40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeňških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 53.

V Ljubljani, v soboto 6. marca 1897.

Letnik XXV.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja dne 3. marca.)

(Konec.)

Poslanec Hribar obširneje odgovarja predgovornikom kat. narodne stranke, češ, da je zbornica v narodno-gospodarskih vprašanjih navadno jedina. V narodnem oziru pa bi se lahko več doseglo, da smo jedini. Govornik prizna zvezo z Nemci do neke meje, toda ugovarja, da bi njegovi somišljeniki kaj popustili od narodnih tirjatev. Dalje trdi, (kar pa ni res! Op. por.), da je ukaz dež. šol. sveta gledé poučevanja nemščine v slovenskih ljudskih šolah sad zveze kat. narodne z nemško stranko!! (Dotični predlog je stavil bivši dež. odbornik dr. Vošnjak, ki menda vendar ni „klerikalec“! Op. por.) Govornik se huduje, da Nemec (baron Schwegel) poroča o deželnem proračunu ter trdi, da so zopet „klerikalci“ temu krivi. (Opetovano bodi povedano, da je g. Hribarjev pristaš nasvetoval barona Schwegela za poročevalca in da so člani v fin. odseku kat. narodne stranke to molče uzeli na znanje, ker so v manjšini nasproti koaliciji. Op. por.) Konečno naglašja, da je naša ljudska šola verska in da so v verskem duhu vzgojeni naši učitelji. Toda kat. narodna stranka hoče konfesionalno šolo, v kateri bi duhovniki imeli vso oblast. (Posl. Ažman: Ne vse! Posl. dr. Tavčar: Pa vsaj večji del!) Ko bi škof Slomšek še živel, bi gotovo ne odobral, kar zdaj zahtevajo nekateri škofje. Dokaz temu, pravi govornik, je, da celó veliki Strossmayer pri nas nima simpatij. (Odločni ugovori na levi.) Jaz sem liberal, a ta liberalizem ni tisti, ki ga je židovstvo zaneslo v nemško liberalno stranko. Konečno izjavlja, da si on in njegovi somišljeniki v političnih vprašanjih od škofov ne dajo ukazovati, in da bi narodni stranki lahko delovali složno v korist slovenskega naroda, ko bi obveljalo načelo: in dubiis libertas.

Deželni predsednik baron Hei in odgovarja poslancu Ažmanu, da je notranji uradni jezik nem-

ščina, da ravnateljstvo državne železnice skrbi za to, da sprevodniki znajo slovenski, in da bodo kmalu uvedeni dvojezični poštni pečati v slovenskih pokrajinah.

Posl. Žitniku odgovarja, da zakon zahteva šole za določeno število otrok, da pa se dež. šol. svet ozira na razmere občin. Šola je potrebna za omiko ljudstva. (Tega nihče ne taji, a v vsakem kotu šola ni nujno potrebna. Op. por.) Glede drugega dež. jezika v ljudskih šolah pa je dež. odbor sam nasvetoval dotično odredbo.

Posl. dr. Papež popravlja nasproti Hribarju, da med kat. narodno stranko in nemškimi veleposelniki nikdar ni bilo nikake zveze, in da je dež. odbor soglasno vsprejel predlog gledé uvedbe nemščine v štiri- in večrazredne ljudske šole; dotični predlog pa je stavil bivši dež. odbornik, ki je pristal Hribarjev in njegove stranke.

Poročevalec baron Schwegel konečno srdito odgovarja na opazke posl. Ažmana, češ, da je on in njegova stranka vedno glasovala za predloge, ki so v prid deželi; ljudskega šolstva pa noče izročiti nazadnjaštvu. (Tega tudi nihče ne zahteva! Op. por.)

Nato je bila ob 2. uri generalna debata o dež. proračunu končana.

Ob 5. uri popoldne se je pričela nadrobna, in so bile vsprejete naslednje postavke:

Troški dež. zbora (dijete in potnine dež. poslancev, plače stenografov, strežajev, kurjava, svečava itd.) 15.614 gld.; administrativni troški 64.709 gld.; troški za deželno posestvo 9171 gld.; troški za dež. kulturne namene in vodne zgradbe, pogo-zdovanje Krasa, povzdigo vinarstva, agrarske operacije itd. 138.575 gld.

Pri tej priliki posl. dr. Žitnik pojasni, zakaj se je morala lepa misel napeljave vode v Suho Krajino opustiti. Načrti so bili popolnem izdelani, zakon potrjen, državni (55.000 gld.) in deželni (33.000 gld.) prispevek dovoljena, tudi udeleženci bi potom

posojila proti nizkim obrestim pri Kranjski hranilnici svoj delež v znesku 22.000 gld. še zmogli; toda ljudi in udeležence so ustrašili vsakoletni režijski troški, ki bi znašali najmanj 1200 gld. na leto, katere bi morale po zakonu nositi dotične vasi. Plačevati bi morale okoli 80 % obč. priklade samo za vodo, kar je gotovo prehudo. Kar pa že ime Suha Krajina pové, so tamošnji prebivalci morda najbolj v celi deželi potrebni vode. Zato izraža govornik upanje, da bode vis. vlada gotovo tako izredno naklonjena Ambrusu in okolici pri napravi vodnjakov, kakor je bila za nameravani vodovod; istotako bode gotovo dež. zbor blagohotno podpiral pomoči potrebne vasi pri dobavi vode. V tej nadi nasvetuje resolucijo, ki je bila soglasno vsprejeta in se glasi:

„Deželnemu odboru se naroča, da v svrhu dobave pitne in porabne vode za Ambrus in okolico vse potrebno ukrene, ter v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete.“

K resoluciji poslanca dr. Žitnika, da deželni odbor takoj nadaljuje vse potrebne korake za preskrbovanje Suhe Krajine z dobro vodo, govori tudi poslanec Povše, ki je kot deželni odbornik imel nalog, gledé vodovoda v Ambrusu konečno odločitev provzročiti. Ko mu je vstopivšemu v dež. odbor bil odkazan nalog, gledé tega vodovoda dognati obravnave gledé prispevkov dotičnih vasi, smatral je kot vestno nalogo, da se ljudstvu poda natančen, jasen pregled cele zadeve, osobito da se jim pove, koliko bodo oni imeli prispevati, ne le za prvo napravo, ampak tudi za vzdrževanje vodovodnih naprav za vso bodočnost. To je bilo toliko potrebnejše, ker gledé vzdrževalnih stroškov dotični vaščani niso bili poučeni. Ko je od deželnega stavbenega urada dobil potrebne podatke, pokazala se mu je cela slika, namreč da bodo dotični vaščani imeli nositi ogromno breme, kajti v pokritje vsakoletnih vzdrževalnih stroškov imeli bi za dobo 20 let, ko bi tudi izposojeni denar — prispevek za napravo — imeli povrače-

LISTEK.

Volitev.

Junak našega časa.

Mutato nomine de te
Fabula narratur.
Horac.

(Ime premenijo naj razne p. n. stranke.)

Gospod Junakovič je navdušen pristaš svoje stranke. Oj, kako jedrovito in vzneseno razlaga svoje političke nazore v krogu somišljenikov.

Čudno osodo imajo ta politička modrovanja gospoda Junakoviča. Nihče si ne upa, nasprotovati jim.

Gospod Junakovič ima namreč redko srečo, da kedar govori in razvija političke svoje nazore, slučajno nikdar ni nasprotnika v obližju.

Zlobni jeziki sicer trdijo, da ima gospod Junakovič to srečo radi tega, ker ima v obliži meri tisto lastnost, katero imenujejo naravoslovec mimi-hrijo, prilagodi se namreč z lehkoto svoji okolici.

Prijatelji, — in kedo ne pozna tega hinavskega, k vsakojakim hudobijam nagnenega, neodkritostnega zarođa, — prideli so mu radi te njegove zavitosti in zvitosti priimek: Zavitek.

Ako ne verujemo tem, vere povse nevrednim možem, ako verujemo marveč gospodu Junakoviču, mora nas prešiniti prepričanje, da je temu možu stranka nad vse.

Stranki žrtvuje ta vzglednež sebe, žrtvuje ji svojo rodbino, svoj denar in javno mnenje.

Kadar poudarja vse to, porosijo mu solzice plamteči obraz, desnico pa pritiska na burno vtripajoče srce.

Povse v nered pridejo nazori gospoda Junakoviča, kedar se približa volitev.

Temu pa se ni čuditi, kajti volitev je čas nemira in nereda, oboje pa sovraži gospod Junakovič iz dna srca.

„Na Vas se zanašamo“, pisal mu je voditelj njegove stranke. Junakovič obleče črno suknjo in, na glavi cilinder svetla, koraka k voditelju, ter mu za trdno obljubi, da bode volil, ker zahteva to disciplina.

Prišedši zopet domu, najde tam nasprotnike, ki so ga prišli prositi in retiti, naj jim v interesu dobre stvari da svoj dragoceni glas.

Tudi tem obljubi ročno vse. Dobro njegovo srce krvavelo bi gotovo, ko bi moral gledati obupne obraze teh mož, ako bi jim odrekel prošnjo.

Nasprotniki pa niso vredni, da bi prelival zanje srčno svojo kri gospod Junakovič. Gotovo ne!

S temi zvitimi dvojestranskimi obljubami si Junakovič ni pridobil zaželjenega miru.

Agitatorji so ljudstvo, katero ne pozna čednosti. Kaj je tem možem dašno ravnotežje gospoda Junakoviča?

Dan volitve žedi Junakovič doma, zaklenjen v shrambi za jedila.

Kako se radosti njegovo srce, ko sliši prihajati, pa tudi zopet odhajati agitatorje in stereotipni izgovor svoje žene: „Moj mož že voli.“

In res voli gospod Junakovič — med klobasami, ki više v shrambi. Ravno si je izvolil najlepšo, katero obdeluje sedaj ubogi ujetnik. Pa niti ta užitek ni brez grenke primesi; strah namreč navdaja Junakoviča, kaj poreče žena, kadar zapazi to njegovo od domačih višjih nedovoljeno volitev.

Kaj bi človek hodil na volišče voliti in se s tem zameril temu in onemu.

Ura bje 3/11., ob 11. je konec volitve, torej hitro na prosto iz neprijetne ječe, saj sedaj gotovo ne bode nobenega agitatorja več.

V tem hipcu prisopiha agitator: „Gospod Ju-

5.1. 14.5. m.

vati, po 79 odstotkov naklade, in tudi potem še vedno po 58 odstotkov za vse čase. Tako ogromno breme zdelo se mu je toliko, da treba ljudstvu to povedati, zato je o tem poročal deželni odboru in predlagal, da se skličejo vsi vaščani v občini ambruški k posebni obravnavi, pri kateri ima deželni odbora zastopnik interesentom vse te razmere pojasniti. Deželni odbor je temu pritrdil in pri komisiji izrekli so se razven dveh vsi možje, da takih ogromnih naklad niso v stanu prevzeti in nositi.

Ko je deželni odbor o tem poročal vis. c. kr. kmetijskemu ministerstvu, je takoj prosil, da se pa napravijo vodnjaki, ker je v prvi vrsti ta pokrajina absolutno potrebna pitne vode in če kje, so ti ubogi prebivalci tudi vredni te pomoči. Ministerstvo je na to odgovorilo, da bo težavno vodo oskrbeti tem krajem po vodnjakih, ker se ima zbirati voda raz streh, ki so skoro vse slamnate. Osobito iz starih slamnatih streh pa je voda onesnažena z razkrojajočimi snovmi slame, zato tudi voda manj zdrava. Temu pa bo mogoče odpomoči, ker je deželni hidrotehnik Hrasky izumil poseben projekt ali zistem, po katerem se voda raz slamnatih streh poprej preceja (filtrira) skozi poseben precejevalnik, tako da filtrirana masa, ki se vedno more izmenjavati, vzdrži v sebi vse nečistosti, oziroma organske, zdravju škodljive snovi, s tem pa se nabira v vodnjak le popolnoma čista, zdrava voda.

Ake bo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo take vodnjake odobrilo, potem ne bo zadržka, da se prav kmalo oskrbi cela Suha Krajina z zdravno vodo in bodi gospod poslanec tega okraja dr. Žitnik prepričan, da bo dež. odbor vztrajno deloval v to, da se v prihodnjem zasedanju predlože vsi potrebni načrti, in osobito kot referent hoče to zadevo z vso skrbnostjo in vestnostjo obravnavati in ker je gosp. c. kr. dež. predsednik v ime c. kr. vlade obljubil vso naklonjenost za to zadevo, sme se gojiti vsa nada, da bo ta pokrajina kmalo prišla do dobre vode.

To resolucijo toplo podpirata in priporočata tudi posl. P o v š e in dr. P a p e ž.

Dež. predsednik baron H e i n obžaluje, da se ni pričel graditi vodovod, ker je vlada dovolila izredno podporo 50 odstot. vseh stroškov. Morda bi se dalo nameravano podjetje vender še izvršiti, ako pa ne, bode vlada podpirala tudi napravo vodnjakov.

Dalje se proračunavajo stroški za javno varnost na 33.190 gld. (stroški za žandarmerijo in odgon.) Stroški za zdravstvo 29.542 gld.

Pri tej priliki posl. dr. M a j a r o n utemeljuje in nasvetuje resolucijo:

„Deželnemu odboru se naroča, da v svrhu asanacije mesta Idrije podeli za sedaj občini in prebivalcem podpore po potrebi do zneska 2000 gld. in se pri tem posluži kredita, dovoljenega za razne potrebščine.“

Poslanec K a l a n pravi glede razmer idrijskih delavcev, da ima posebne simpatije do idrijskih delavcev, odkar si je sam ogledal ondotne žalostne razmere. Bledi obrazi ubogih delavcev, ki morajo pod zemlje v nezdravem vzduhu trdo delati, so mi vedno živo pred očmi. Te razmere je danes jednako opisal poslanec dr. Majaron in priznal jih je kot resnične tudi zastopnik deželne vlade. Za to rad glasujem za podporo 2000 gld., namenjeno idri-

skim delavcem, ter priporočam, da predlogu pritrdi vsa zbornica. Po mojem mnenju naj bo ta sklep deželnega zbora resen opomin visoki vladi, naj tudi ona skrbi, da se odstranijo te neznosne razmere. Zakaj uprav vlada, oziroma kmetijsko ministerstvo, ki dobiva od idrijskega rudnika vsako leto čistega dobička do pol milijona, ki je torej iz idrijskih rudnikov dobilo v teku let čistega dobička že milijone in milijone, je v prvi vrsti dolžno skrbeti za odpomoč idrijskih razmer. Zakaj ni vlada že davno za idrijske delavce začela zidati hiš, pri katerih bi se tudi v zdravstvenem oziru mnogo koristnega storilo za idrijsko mesto. Kar je vlada dozdej zamudila, dolžna je, da to v prihodnje tem zdatneje popravi, ker priznava, da je nezadovoljnost Idrijčanov oprave. Upajoč, da se to zgodi, priporočam, da se sprejme predlog glede podpore 2000 gl.

Ta resolucija je bila soglasno vsprejeta.

Posl. P a k i ž utemeljuje in nasvetuje resolucijo, ki je bila vsprejeta in se glasi:

„Dež. odboru se naroča, naj dela na to, da se vpeljejo zdravstveni uradni dnevi v Sodražici in Loškem Potoku.“

Posl. V i š n i k a r naglašja, naj bi se posebno oziralo na Loški Potok.

Deželni odbornik dr. S c h a f f e r odgovarja, da se bode želji po možnosti ugodilo.

Dobrodelne naprave: bolnica, blaznica, najdenišnica, porodnišnica, stroški za bolnike v tujih bolnicah itd. 260.140 gld.

Stroški za pouk, omiko in dobrodelne namene 290.259 gld.

Pri tej točki nasvetuje poslanec L e n a r č i č resolucijo:

„Dež. odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanju predloži realski zakon.“

Posl. dr. S c h a f f e r naglašja, da ni treba takega zakona, ker imamo v deželi le jedno realko; stroški bi bili morda še večji.

Posl. kanonik K a l a n izraža začudenje, zakaj je mestni magistrat v Ljubljani pri višji dekliški šoli opustil naslov „slovenska“. Glasuje za 1000 gl podpore za to šolo, ker se je tudi krščanski nauk vvel kot obligaten predmet, kar pri drugih takih šolah ni v navadi.

Dalje izraža željo, naj dež. odbor jedenkrat že naredi red na šoli na Grmu, da se ne bodo čule vedne pritožbe. Tej želji pritrjuje tudi poročevalec baron Schwegel.

Dalje posl. K a l a n glede podpore za gledališče ponavlja lanski predlog, naj se za slovensko gledališče dovoli podpore 6.000 gld., za nemško pa le 3.000 gld. in ne 6.000 gld., kakor poroča finančni odsek. Pri tej priliki z vso ojačostjo graja postopanje zastopnikov kranjskega veleposestva v državnem zboru zaradi glasovanja glede celjske gimnazije. Tu se je pokazalo od posl. Schwegelna toliko hvalisano pravicoljubje (!) kranjskih Nemcev do Slovencev v pravi luči.

Odgovarjata mu poslanca G r a s s e l l i in dr. S c h a f f e r.

Predlog je bil odklonjen; proti so glasovali Nemci in vsa liberalna „narodna“ stranka.

Za ceste in železnice se proračunava 106.500 gl. Vsprejeta je bila resolucija poslanca L a v r e n č i č a:

„Dežel. odboru se naroča, naj vse potrebno ukrene, da se izvrši ogled cestne črte Sora in Račeva Dolina v smislu prejšnjega sklepa deželnega zbora že v tekočem letu, in da v prihodnjem zasedanju poroča.“

Dalje se vsprejme resolucija:

„Deželnemu odboru se naroča, da potrebno ukrene, da se čim preje mogoče prične z zgradbama cest, in sicer: deželne ceste od Gomile do Trebnjega in okrajne ceste od Turna pri Moravčah do Cateža.“

Troški za pripravo in vojaške namene 12.600 gl. primanjkljaj dež. posojilnega zaklada 203.188 gld., razni troški, podpore itd. 44.729 gld.

V s a p o t r e b š č i n a za l. 1897 torej znaša 1.211.017 gld., skupno pokritje pa 151.284 gl., torej znaša primanjkljaj 1.059.733 gld.

V pokritje tega primanjkljaja pobirati je l. 1897.:

1. 40 odst. priklade na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v proračunjenem znesku 139.634 gld.

2. Naslednje imenovane posebne naklade:

a) Od porabljenih likerjev in vseh poslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinjo alkohola-vine od hektolitra po 15 gld. in od vseh drugih

porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100 delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 30 kr. v proračunjenem znesku 350.000 gld.

Ta naklada ad a) pobirala se bode le do uveljavljenja zvišanega drž. davka na žganje in se s pobiranjem preneha precej, ko bo zvikan državni davek na žganje;

b) od porabljenega piva v vsej kronovini po 1 goldin. od hektolitra v proračunjenem znesku 80.000 gld.

3. 30 odstot. priklada na vso predpisano svoto vseh v izkazu c. kr. fin. rač. oddelka z dne 5. julija 1896, št. 449/I, detajliranih neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred, — skupaj z 1.567.105 gld. v odpadlem čistem okroglem znesku 470.131 gld.

Se preostali primanjkljaj v znesku 19.968 gld. pokriti je z blagajniškimi preostanki.

Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepom Najvišje potrjenje.

Naslednje navedeni, v proračunih prejšnjih let že pokriti krediti se do konca leta 1898 podaljšajo, in sicer:

1. 900 gld. za uravnavo Bistrice pri Bregu;
2. 2.400 gld. za uravnavo Kolpe pri Osilnici;
3. 6.500 gld. za cesto Gomila-Kamni Vrh;
4. 3.000 goldin. za cesto v mokronoškem okraju;

5. 3.950 gld. za cesto Kočevje-Crnomelj;
6. 5.000 gld. za cesto Hrib-Soderšica;
7. 2.000 gld. za cesto Stara-Vrhnika;
8. 2.500 gld. za cesto Hotič-Vače;
9. 3.500 gld. za cesto Moravče-Zelodnik;
10. 5.000 gld. za cesto Lošnice-St. Peter;
11. 58.609 gld. za zgradbo nove bolnice;
12. 1.200 gold. za namakanje travnikov na Grmu;

13. 2.762 gld. za brezobrestna posojila za nasajenje vinogradov;

14. 5.000 gld. za uravnavo Mirne.

Dalje so bile vsprejete resolucije, da se dovoli deželnim dacarjem in rač. oficijalu Zoru vsakoletna navadna nagrada, da se dež. odbor udeleži zakupnih licitacij užitninskih davkov, da dež. odbor pravočasno pripravi poročila za dež. zbor, in da vlada izdatno podpira pogozdovanje Krasa.

Dalje posl. H r i b a r poroča v imenu fin. odseka o nameravani lokalni železnici Trebnje-Mirna-Tržišče. Železnica bi bila z dovlačnico dolga 21,4 km., troški se proračunavajo na 1.400.000 gld., kar pa je gotovo previsoko. Predkoncesionarji baron Berg, grof Barbo in dr. Beck prosijo 10% dež. podpore, to je, 140.000 gld. proti enolikemu povračilu v glavinskih delnicah.

Deželni odbor je poudarjal že v poročilu glede pospeševanja železnic nižje vrste z dne 24. januvarija 1895 leta, da se je najprej potezati za napravo tržiške lokalne železnice, potem pa misliti na železnico Trebnje-Mirna-Mokronog.

Temu mnenju je pritrdil tudi deželni železniški svet v seji dne 22. februvarija 1897 leta, ko je izrekel soglasno, da je potrebno in koristno, da se napravi le-ta lokalna železnica. Ker pa zaradi prepičlega časa ni utegnil premotriti predloženega načrta lokalne železnice, zato tudi ni mogel določiti, koliko bi dežela utrpela prispeti za nje napravo.

To pa se zvrši letos in se stvar reši dokončno ob prihodnjem zborovanju deželnega zbora, če tudi nima deželni odbor svojih organov, ki bi načrte lokalnih železnic strokovno presojali v tehničnem in trgovinskem oziru; kajti on mora po § 10. zakona o pospeševanju železnic nižje vrste z dne 17. januvarja 1896 leta svoje predloge in sklepe opirati na dotično presojo vladnih organov.

Deželni odbor more torej le predlagati:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1. Deželni zbor priznava, da je potrebno in koristno napraviti lokalno železnico, ki bi tekla od trebanjske postaje dolenjskih železnic čez Mirno-Mokronog v Tržišče in bi segala z dovlačnico do premogovnikov v St. Janžu, se zavezuje, da prevzame v pospešitev te železnice glavinskih delnic al pari in pooblašča deželni odbor, da sme izplačati stroške za presojo načrta in stroškovnika največ 2000 gld. iz železniškega zaklada, ki se nabira po sklepu deželnega zbora z dne 25. novembra 1890 leta, proti svoječasnemu vračilu iz stavbinske glavnice.

2. O vspehu presoje je poročati deželnemu zboru ob prvem prihodnjem zborovanju in predlagati, koliko naj dežela prispeva.

nakovič, Vi še niste izpolnili državlanske svoje dolžnosti, še niste volili!“

„O, že, že,“ hiti Junakovič.

„Oprostite, to ne more biti, jaz Vas nisem videl.“

Junakovič ne pomisli, da bi možu lahko ugovarjal: „To je lahko mogoče, saj niste bili vedno na volišču.“

Slaba vest ga speče in mož ne more misliti. Tako ga agitator ujame s svojo kakor agitacija sama staro zvijačo.

Naš junak vzdihne: „Res še nisem volil, nisem imel časa“, vzame klobuk in gre z agitatorjem, ki ga tira zmagonosno na volišče.

Toda sreča je Junakoviču mila, volišče je že zaprto, zamudila sta!“

Zvečer pa tarna Junakovič v krogu somišljenikov: „Saj ni bilo mogoče zmagati, agitacija, pravim, agitacija, ta je bila slaba. Pome, ki sem vender znan pristaš naše stranke, prišli so šele v zadnjem trenutku. Preje še o volitvi nisem vedel ničesar. Tako agitacijo imamo!“

Skandal!“

Ta dva predloga ponavlja tudi finančni odsek. Poslanec Košak naglašja koristi te železnice, ki bode vezala šentrupersko in mokronoško dolino s postajo v Trebnjem, dolenjski železnici dovažala raznega blaga ter tako povzdignila promet. Železnica se bode gotovo obrestovala, zato naj bi deželni odbor pospešil to podjetje.

Predloga finančnega odseka soglasno obveljata. Konečno poslanec Jelovšek poroča o deželnega odbora poročilu glede občil ter v smislu upravnega odseka predlaga:

1. Deželnemu odboru se naroča, da uvažuje, ali bi ne kazalo, za prihodnja letna poročila oddelek o občilih § 6. skrajšati na bistvene podatke o napravi in vzdrževanju cest, osobito pa, ker je iz tabel, pridejanih temu poročilu, skoraj vse potrebno razvidno o gospodarjenju cestnih odborov.

2. Iz letnega poročila o občilih se je upravni odsek prepiral, da nekateri cestni odbori ne predlagajo računov deželnemu odboru in da se dotični pozivi deželnega odbora prezirajo; zato se deželnemu odboru nalaga, da naj proti takim malomarnim cestnim odborom v bodoče z vso strogostjo postopa.

3. Deželnemu odboru se naroča, da prošnjo vloži na visoko c. kr. železniško ministerstvo in na ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku, da isto v povzdigo lokalnega osebnega prometa na gorenjski c. kr. železnici med postajama Ljubljana-Lesce vpelje vsaj za poletni čas primeren vlak, ki bi iz Ljubljane odhajal na Gorenjsko okoli 7. ure zvečer in z Gorenjskega dohajal v Ljubljano okoli 8. ure zjutraj. Vsi predlogi obveljajo.

Poslanec Globočnik utemeljuje naslednjo resolucijo:

„Ker je visoko c. kr. ministerstvo na tem, da v kratkem stopi pred državni zbor s svojimi predlogi za gradnjo druge železnične zveze s Trstom, pozivlje se visoka osrednja vlada, zlasti visoko c. kr. železnično ministerstvo vnovič in nujno, naj ne prezira tolikokrat izraženih in naglašanih želja dežele Kranjske, in naj izvrši novo železnično zvezo s Trstom tako, da bo šla nova proga iz Celovca preko Ljubelja na Kranj in iz Škofje Loke na Divačo. Deželnemu odboru se naroča, da ta sklep takoj naznani vis. c. kr. železničnemu ministerstvu.“

To resolucijo je večina zbornice odklonila.

Oglasi se za besedo poslanec Schweiger ter poudarja, kako slaba in nevarna je pot iz Starega Trga pri Poljanah do Broda ob Kolpi, in prosi, da deželni odbor še letos pošlje inženerja na lice mesta, da se konečno vendar enkrat vredita pot, katero dotični vaščani rabijo dan na dan. Isti poslanec deželnemu odboru polaga na srce, da naj pri volitvi cestnih odborov gleda kolikor mogoče na to, da odbornike, katere voliti njemu pripada, izbira iz takih občin, katere vsled izida volitev drugih opravičencev ostanejo brez zastopa v cestnem odboru. Konečno priporoča deželnemu odboru, da že letos ugotovi nalogo deželnega zbora glede preložitve ceste pod Oskuršim v občini Drašiči.

Ob 1/10. uri zvečer deželni glavar zaključil sejo.

Gluhi so.

Iz Zagreba, 3. marca.

Zadnje zasedanje hrvatskega sabora moglo je odpreti hrvatskemu narodu oči, da današnja saborska večina nima smisla za gmotne potrebe naroda, a še manje pa za njegove narodne idejale. Ko se je razpravljalo o proračunu, ni nobeden govornik večine zagovarjal narodnega gospodarstva, obrta in trgovine; o prometnih občilih se je molčalo, kakor da je Hrvatska vsa izprepletena z železnicami in uravnanimi rekami, a Jadransko morje polno trgovskih ladij, ki zahajajo v najboljše vrejene hrvatske luke.

O žalostnih gospodarskih prilikah, ki so ravno prošlega leta zadele hrvatski narod, se ni kar nič omenilo; še celo za siromašne Zagorce se ni zavzel nobeden poslanec, in vendar se nabirajo darovi zanje po celi zemlji, da se prehranijo in ne pomrjé od lakote. To je zares nekaj nenavadnega, da se deželno zastopstvo ne bi spomnilo takih siromakov ter jih podpiralo vsaj toliko, kolikor dopuščajo finančni oziri.

Tako ravnaajo vsi deželni zbori Avstrije in pa državni zbor; pa tudi ogerski državni zbor priteče v pomoč ogerskim državljanom, kadar jih zadene kakšna nesreča; le Hrvati ne morejo biti deležni takih podpor, kajti njihovi poslanci molče o takih nadlogah v hrvatskem pa tudi v ogerskem saboru.

Kadar je treba žrtvovati kaj za ogersko državo, takrat so dobri vsi državljani, razumi se, da tudi Hrvati; trebajo pa le ti pomoči, ne poznajo jih niti Ogri niti domače zastopstvo.

Kaj se ni vse zahtevalo od Hrvatov, ko je bilo treba proslaviti mažarski milenij; a kdo poskrbi za Hrvate, kadar jih zadene kakšna elementarna nesreča. Nobeden se ne zavzame za-nje, sami si morajo pomagati, kolikor si morejo. Mažaronska večina hrvatskega sabora misli, da bode preporodila narodno gospodarstvo z glasovito postavo o nakupu posestva Božjakovine. Osnove so zares lepe, ali bodo bržkone ostale tudi na papirju; pa ko bi se tudi uresničile, kar pa ni verjetno, ne bi si Hrvatska s tem mnogo pomagla, kajti po tej osnovi niso zavarovani naši gospodarski in prometni ednošaji, s katerimi ravna Ogerska po svoji volji in le na svojo korist. Hrvatska ostane vedno odvisna v teh strokah od Ogerske, ker jej je izročila zakonodavstvo v tem pogledu, a hrvatski poslanci na zajedniškem saboru niti najmanje ne vplivajo pri sklepanju teh tako važnih postav vsled svoje prevelike malomarnosti. Oglasi li se pa kateri opozicijski poslanec s koristnimi predlogi, kakor je to storil dr. Ružić, gleda večina, da se o tem sploh ne razpravlja, kajti to se jim zdi le agitacijsko sredstvo opozicije radi predstojajočih volitev.

Ti narodni zastopniki so pali tako nizko, da nočejo ali pa ne morejo razumeti, da se nahajajo med narodnimi poslanci vendar le še možje, ki imajo srce tudi za narod in ne samo za-se. Ni še vseh premagala grda sebičnost v onej meri, kakor je poslance sedanje večine, ki mislijo vedno le na svojo udobnost, ne pa tudi na koristi svojih volilcev. Najudobnejše jim je seveda, da jih nobeden ne opominja na njihove dolžnosti, če pa kdo vendar to stori, ostanejo gluhi.

Če so ti poslanci gluhi na vse opomine od opozicije glede gmotnega napredka hrvatskega naroda, gotovo mariojo še manje za njegove narodne idejale. To so pokazali v pretečenem letu, ko so mažarski jubilej proglasili tudi za svoj ter dovolili, da se je čast hrvatskega naroda žalila tolikokrat ravno pri milenijskih svečanostih. A ko jim je to opozicija oponesla, so se še hvalili s svojimi deli. Je-li pozna zgodovina še kaj takih Herostratov? Vsako narodno zastopstvo žrtvuje nekoliko dohodkov tudi za posvetne svrhe razven že navadnih stroškov za cerkev, šolo, gledališče itd. Kaj je žrtvovalo zastopstvo za akademijo, za arheološka društva, za nagrade umetnikom, učenjakom itd.? Vse take podpore se prepuščajo dobri volji vlade, ki jih deli zopet tako, kakor so njeni nazori glede dotičnih zavodov, oseb, društev itd. A kakšni so nazori današnje vlade glede naših narodnih idejalov, znano je prav dobro vsakemu.

Je-li je kateri poslanec saborske večine omenil celokupnosti hrvatske domovine? Tega ni storil nobeden, pač pa so se narogali opoziciji, ko je zagovarjala ta narodni idejal. In vendar so pozvani tudi oni in vendar veže postava tudi njih, kakor opozicijo, da se zavzemo za celokupnost, kajti nagodba ogersko-hrvatska, katera jim je alfa in omega ustavnosti, jim naklada to dolžnost. Ali ker njihovi gospodarji v Budimpešti ne mariojo zato, morajo biti tudi oni gluhi za to.

A kaj pa vsaj mislijo glede Reke? Pokazali so svojo malomarnost najbolje s tem, da so zavrgli tudi predlog Ružićev glede reškega vprašanja, a isto tako tudi vlada s svojim molčanjem na interpelacijo istega sodržaja. Vsi skupaj mislijo, da je najbolje, če ostanejo gluhi.

In vendar je poklicana Hrvatska prva, da povzdigne svoj glas glede Reke, na katero ima nepobitno svoje pravo po zgodovini in zemljepisu. Govoré Mažari, govore celo Rečani kot samostalna država, le Hrvati molče, kakor da se vse to njih ne tiče. Hrvati, kateri iznašajo na Reki polovico vsega prebivalstva, ne smejo imeti nobene hrvatske šole, a na Hrvatskem so poglavarji železniških postaj tako mogočni, da odpirajo mažarske šole za hrvatske otroke v kljub hrvatske avtonomiji, in če hrvatska opozicija radi takih krivic stavi predlog, da se take nepostavne šole odstranijo, zavrže ga večina, češ, hrvatske narodnosti ne preti nobena nevarnost radi teh šol.

Kakor vidite, je današnja mažarska večina gluha za vse, i za gmotne koristi hrvatskega naroda in za njegove narodne ideale, le za-se ni gluha ter se že zdaj trudi, da jej opozicija pri bodočih volitvah ne otme dosedanjega posestva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. marca.

Liberalne grožnje. Voda jim teče v grlo, židovskim liberalcem namreč, in zlo kličejo na pomoč vlado in zaklinjajo svoje maloštevilne somišljenike, naj jih varujejo pred popolnim poginom, ob enem se pa tudi vrlo odlikujejo v denunciaciji. Dunajska židinja „N. Fr. Presse“ kliče v boj vse, posebno „zavedno“ meščanstvo, naj gre v boj za „slobodno“ šolo. Vse, kar je liberalnega in socialističnega mišljenja, naj se protivi nakanam „črnega zmaja“. In kaj je povzročilo tak obupen krik? — Strah pred bodočo „klerikalno“ večino v državnem zboru pretresa kosti liberalnemu mrliču. „Grof Badeni ima dovolj vzroka“, piše imenovano židovsko glasilo, „vprašati se, se li tudi sedaj vjema njegov račun, katerega je podal volilcem, ali se je morda kaj spremenil. Vladajoča stranka bode sklenila „nesrečno“ pogodbo, vladi pa bo plačati račun. „Klerikalna“ večina bo dovedla Avstrijo v nevarnost notranje krize.“ Tako lamentuje dunajsko židovsko liberalno glasilo. Vsakdo, ki količkaj misli, mora uvideti uamen tega denuncijatorskega jadikovanja. — Židje, posebno mažarski židje so v nevarnosti, ker jim ne bode možno skleniti take pogodbe, kakoršna bi jim bila po godu in bi jim donasala bogatih „zaslužkov.“ Krščansko misleči možje se takih groženj ne bodo ustrašili in bodo ravno sedaj ob volitvi pokazali, da Avstrija po njih zmagi ne bo v nevarnosti, pač pa bo odklenkalo prevlado židovskih kapitalistov.

Vzhodno vprašanje. To vprašanje je še vedno brez odgovora. Grška vlada se ni nič odgovorila skupni noti velevlavstij. Vsa Evropa nestrpno čaka; grški narod je za odpor; kralj Jurij pa še molči. Vsak čas mora prinesiti telegraf osodni dā ali ne; ali se Grška uda ali ne. Če ne, potem velevlavstij morda same ne vedó, kaj bo, in ne vé bržčas tudi ne kralj Jurij in ne sultan.

Uboga Francija! Statistika nam podaja žalostne dokaze še bolj žalostnih razmer na Francoskem, odkar se je ondi vsprejela postava o zakonski razločitvi. Ako pojde tako dalje, mora Francoska popolnem narazen. Cujte! L. 1886 je bilo uloženih 3190 prošenj za zakonsko razločitev. L. 1894 pa 86.731. Mnogo takih prošenj so uložili zakonski, preživeli v zakonu od dvajset do štirideset let. Ali ne smete misliti, da je ta „kuga“ le mej lahkoživci; tudi delavci žive po vzgledu „gospóde“ in celo po kmetih se širi ta nezadovoljnost v zakonu. Povprek jih uslišijo sodniki na sto prošenj 86. — Kam pridemo?

V francoski poslanski zbornici se je vršila predvčeranjim verifikacijska razprava o izvolitvi katoliškega poslanca duhovnika Gayranda. Mej protigovorniki se je najbolj odlikoval posl. Hémon, ki je v svojem govoru kazal na „nevarnost“ klerikalizma in njegove „nečuvne napade“. Zbornica je nato sklenila s 310 proti 31 glasovom, da se objavi njegov „junaški“ govor v vseh občinah francoske republike, ter nadalje s 353 proti 121 glasovom vsprejela predlog, naj se uvede stroga preiskava glede Gayrandove volitve, da se v javni luči pokaže vloga, ki jo je igrala pri tej priliki francoska duhovščina. Sklep je povsem vreden sad framasonske klike. Dvomljivo sicer ni, da bi se izvolitev ne potrdila, ker enketa, ki jo je sklical poročevalec, ni našla nič tacega, kar bi moglo razveljaviti izvolitev, vendar pa se je nadjati še zelo burnih debat, kajti framasenska in sploh vse, katoliški cerkvi sovražne stranke bodo poslale v boj vse svoje korifeje in skušale oblatiti pred celim svetom francosko duhovščino. Upajmo, da jim tudi katoliški govorniki ne bodo ostali dolžni, ko se bode šlo za obrambo resnice.

Somišljeniki pozor!

Doslej so volilni možje poslanca volili ustmeno. Po novem volilnem redu (§ 41.) pa bodejo volili pismeno z glasovnicami in sicer ne le, kakor mnogi menijo, v splošni, marveč tudi v kmetijski kuriji. V to svrhu dostavijo se od politične oblasti z izkaznicami tudi glasovnice.

Tega novega volilnega načina ljudstvo po deželi večinoma še ni vajeno. To nalaga našim gg. zapnikom posebne dolžnosti. Pazijo naj natanko na to, da se glasovnice pravilno izpolnijo. V glasovnico upisati je natančno in določno ime, z n a č a j

in bivališče kandidata, torej n. pr. za splošno kurijo: „Dr. Janez Ev. Krek, profesor bogoslovja v Ljubljani.“

Potem pa je treba do volitve natančno paziti, da glasovnice ne pridejo nasprotnim agitatorjem v roke, ki si bodejo prizadevali, prečrtati ime našega kandidata in zapisati ime nasprotnega.

Zato je zlasti potreba, da se vse glasovnice ševzačnjem hipu pred volitvijo natančno revidirajo in eventualno zopet popravijo.

Veljavne so le od glavarstva uradno izdane glasovnice, opremljene s pečatom glavarstva. Vsak volilen mož mora, ko odda glasovnico, pokazati tudi svojo izkaznico. Tedaj izkaznico gotovo seboj vzeti.

Namesto zgubljenih ali pokvarjenih glasovnic se dobijo nove glasovnice in sicer pred dnem volitve pri okr. glavarstvu, na dan volitve pa pri volilni komisiji.

Prosimo somišljenike, da naj predstoječa navodila natančno izvršujejo, ker se le tako zaprečijo mogoče sleparije!

Zlasti bode jako umestno, če se volilni možje naše stranke nekoliko pred volitvijo zbero v kakem določenem lokalu, tam se v zadnjem hipu pregledajo vse glasovnice in potem korporativno korakajo na volišče. — Potem je vsaka sleparija nasprotne stranke onemogočena.

Pri tej priliki opozarjamo tudi, da so volilni kraji za splošno in kmetško kurijo deloma različni. N. pr. volilni možje iz vrhniškega sodnega okraja volili bodejo v splošni kuriji na Vrhniki, v kmetški kuriji pa (kakor poprej) v Ljubljani; iz mokronoškega sodnega okraja za splošno kurijo v Mokronogu, za kmetško kurijo pa v Račečah; iz vipavskega sodnega okraja za splošno kurijo v Vipavi, za kmetško kurijo pa v Postojini itd., itd.

Naj se tedaj natančno pregledajo izkaznice vol. mož obeh kurij; v vsaki izkaznici je točno naveden čas in kraj volitve. — Tako se izogne vsaki zmešnjavi!

Kedor želi še katero pojasnilo, naj se obrne do dr. Ivana Susteršič-a, odvetnika v Ljubljani, ki daje somišljenikom brez plačn o vsa potrebna pravna pojasnila v volitvenih zadevah.

**Osrednji volilni odbor
katoliško-narodne stranke.**

Tedenski koledar.

Nedelja, 7. marca: 1. postna, evang. Jezusa hudič skuša. Mat. 4. Tomaž Akv. Ponedeljek, 8. marca: Janez od Boga sp. Torek, 9. marca: Frančiška Rimlj. vd. Sreda, 10. marca: Kvatre, 40 mučencev. Četrtek, 11. marca: Heraklij m. Petek, 12. marca: Kvatre, Gregor p. Sobota, 13. marca: Kvatre, Evfrazija dev. — Lunin spremin: Prvi krajec 11. ob 4. uri 26 m. pop. — Solnce izide: 10. ob 6. uri 26 m.; zaide ob 5. u. 56 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. marca.

Volitev volilnih mož v Ljubljani.

Izid volitev volilnih mož v Ljubljani dne 4. in 5. t. m. je naslednji:

Vol. okraj	štev. volilcev	velj. oddan glas.	Od teh je volilo			absolutna večina	vspeh volitve
			kršč. soc.	soc. dem.	liberalno		
I.	714	325	194	46	85	163	zm.kršč.soc.
II.	1071	454	231	157	66	228	"
III.	1920	669	329	175	163	335	ožja volitev
IV.	1848	739	333	311	90	369	"
V.	456	163	109	13	39	82	zm.kršč.soc.
VI.	510	283	136	131	12	142	ožja volitev
Vkup	6519	2633	1332	833	455	—	

Razcepilo se je 13 glasov. Volitev se je vršila splošno prav redno in mirno. Iz tega izkaza je razvidno, da je dobila krščansko socialna stranka 15 glasov več, kakor polovico vseh oddanih glasov. Najbolj zavedne so se pokazali volilci v odmatškega okraja, kajti vdeležilo se je volitve 28 volilcev več, kakor polovica vseh volilcev. Za tem pride šolski okraj, kjer se je vdeležilo volitve 32 volilcev manj ko polovica, dalje barjanski (65 manj), sentjakijski (82 manj), kolo-

dvorski (185 manj) in konečno dvorski okraj (291 manj). — Ako primerjamo 1332 krščansko-socialnih glasov z glasovi obeh nasprotnih strank, ki znašajo skupno 1288 glasov, se nam pokaže večina 44 glasov. Ljubljana je toraj z absolutno večino 44 kršč.-soc. glasov pokazala, da ima v resnici belo lice. Bog živi zavedne krščansko-socialne volilce in jim daj pogum, da bodo tako in se bolj vstrajali pri ožji volitvi, katera se vrši prihodnji ponedeljek od 8. ure dopoldne do 1. ure popoldne in od 3. do 6. ure popoldne v dvorskem, kolodvorskem in vodmatskem okraju, in naj se je vdeleže vsi naši ljudje.

(Izvoljeni volilni možje za I. okraj.) Pri volitvi osmero volilnih mož iz I. (šolskega) okraja za V. kurijo glasovalo je 325 prvotnih volilcev in so bili izvoljeni: Ivan Fabian s 194 glasovi, Fran Pavšner s 194 glasovi, Fran Tome s s 194 glasovi, Valentin Bahar s 193 glasovi, Luka Jerina s 193 glasovi, Janez Medja s 193 glasovi, Matija Pezdir s 193 glasovi in Josip Tome s 193 glasovi.

V St. Petru na Notranjskem je bilo tudi v skupini kmetških občin soglasno voljenih šest mož katol.-narodne stranke.

V Zalcu je zmagala v peti skupini slovenska katoliška stranka z 88 proti 30 glasovom, ki so jih dobili socialisti.

(Ljubljana na razpetju.) Volitve volilnih mož za mesto Ljubljano so pokazale, da sta dve močni stranki med delavskimi stanovi v Ljubljani, krščansko-socialna in socialno-demokratska. Cez 1300 volilcev je oddalo svoje glasove za krščanske socialiste, a tudi socialni demokratje so nabrali čez 800 glasov. Na desnem bregu Ljubljanice so zmagali kar prvič krščanski socialisti, a na levem bregu je potrebna povsodi ožja volitev mej krščanskimi socialisti in socialnimi demokrati. V ponedeljek se bo vršil tu odločilni volilni boj, ki bode pokazal pravo lice naše Ljubljane, ali ostane bela poštena in zvesta Bogu, cesarju in svojemu narodu, ali pa postane krvavo-rudeča. Težko ne bode izbirati in pričakovati smemo, da se pošteno narodno meščanstvo kot jeden mož postavi proti tem nevarnim in škodljivim nakanam. Toraj meščanje ljubljanski, odločite se možko in pridite v ponedeljek na volišče vsi in oddajte svoje glasove krščansko-socialnim kandidatom.

(Prvotne volitve v Notranjskih in Kočevsko-Trebanjskih kmetških občinah so končane.) V Notranjskih kmetških občinah je vseh volil. mož 170. Izmej teh je 103 katoliško-narodnih, 67 pa liberalnih ali dvomljivih. V Trebanjsko-Kočevskem okraju je vseh volilnih mož 146 in sicer katoliško-narodnih 80, kočevskih in liberalnih pa 66. — V obeh teh okrajih je toraj zagotovljena zmaga katoliško-narodnih kandidatov — če do volitve sleherni somišljenik stori svojo narodno in krščansko dolžnost!

(Šolska debata v deželnem zboru) je bila danes zelo živahna. Poslanec dr. Žitnik je stavil predlog, da se ne sme vzakoniti, da bi se podučeval drugi deželni jezik na večrazrednih ljudskih šolah, naroča se pa dež. odboru, da stori potrebne korake, da se odredba dež. šolskega sveta z dne 10. sept. 1895 glede pouka družega deželnega jezika tako premeni, da bo poduk obligatno ali neobligatno, kakor želé tisti, ki šolo vzdržujejo ter kakor zahtevajo krajevne razmere. Ta predlog je gotovo opravičen in vsak slovenski poslanec, ki se ozira na dejanske razmere v naši deželi, je moral za ta predlog glasovati. Zato se je tudi poslanec Hribar izjavil za ta predlog. Proti predlogu je govoril dr. Schaffer in dež. predsednik baron Hein. To bi bilo še umevno, toda to je značilno, da je posl. dr. Tavčar motil dr. Žitnika v njegovem govoru in se je pri glasovanju umaknil iz zbornice. Najbolj junaška sta pa bila poslanca Krsnik in Višnikar, ki sta celo glasovala proti predlogu. Zakaj da je posl. Višnikar glasoval proti, je seveda preveč jasno. Kakor ga ni bilo v državnem zboru pri glasovanju za celjsko gimnazijo, tako je tudi sedaj glasoval nasproti predlogu, kateremu se s stališča pravičnosti ne more nič ugovarjati, ker prepusti onim, ki šolo vzdržujejo, odločiti, ali naj se uči drugi deželni jezik ali ne, le siliti ne sme oblastvo nikogar zato. — Predlog dr. Žitnikov je bil konečno vsprejet z glasovi katoliško-

narodnih in nekaterih slovensko-liberalnih poslancev.

(Prezentovan) je za župnijo Vavtavas č. g. J. Zakrajšek, kapelan v Šmariji pod Ljubljano.

(Iz Črnomlja.) 4. marca. V sredo smo pokopali našega še tako mladega čast. gospoda župnika Fr. Munda. Visoki nemški viteški red ga je poslal komaj pred 16 meseci na svojo taro v Črnomelj. Veliko dela ga je čakalo. A kakor se čitatelji „Slovenca“ še gotovo spominjajo, je on cerkev zopet lepo vredil. Zal, da v popravljani cerkvi ni nikdar maševal, kar je tako srčno želel. V svojem kratkem bivanju tu si je pridobil srca vseh in zlasti ob dolgotrajnem bolehanju so župljani vedno kazali, kako ga ljubijo, ker so vedno povpraševali po njegovem zdravju. To so pa tudi pokazali ob smrti. Ker je ležalo truplo pokojnega ravno na pustni dan na odru, ko je bila popoldne pobožnost sv. Rešnjega Telesa, je prišlo neizmerno veliko ljudstva kropit. Ravno tako se je tudi v sredo zbralo veliko župljanov, da počaste še zadnjikrat svojega duhovnega pastirja. Pri pogrebu so bili posebno veličastni duhovniki nemškega reda v svoji redovni obleki. Ko so mrliča prinesli v cerkev, je ljudstvo tako jokalo, da ni bilo slišati prav nič petja duhovnikov. Vedel je pokojni, da ga ima ljudstvo rado, zato je tako želel, da bi bil pokopan vsaj med svojimi. Pred šestimi tedni je šel namreč v Kandijo, da bi zadobil zdravje. Ker pa ni bilo več upanja in je bilo pričakovati vsaki čas smrti, so ga prepeljali šest dni pred smrtjo nazaj domu, kjer je umrl 1. marca dopoldne. In tako počiva tedaj v Beli Krajini sin zelene Štajerske. Redil se je pokojni 23. novembra leta 1859 pri sv. Bolfenku na Štajerskem. Naj v miru počiva!

(Popravek.) V včerajšnje poročilo o XIII. seji deželnega zbora se je vrinila v govoru poslanca dr. Žitnika neljuba pomota. Prvi stavek v tretjem razpredelku na prvi strani se mora glasiti pravilno: „Ta odredba gotovo ni praktična za naše razmere po deželi.“

(Iz Starega Trga pri Ložu) 5. marca. Kakor po drugih krajih, tako so tudi pri nas liberalci pri zadnji državnozborni volitvi napeli vse svoje moči, da pokažejo svojo moč namreč 54 glasov proti 204. Poskušali so z vsemi znanimi liberalnimi agitacijskimi pomočki, kakor so: žagance, denar, dolžniki, laži, napadanje duhovnikov itd. Celo presemetiti so nas hoteli, zatrjevaje, da se volitev ne udeleže. Ne zaupamo jim pa, naj že govore ali molče, ker smo vedeli, da že dalje časa svoje na volitev pripravljajo in na tihem listke razširjajo. Saj se na kraju volitve volilcev niso pustili v miru in jih lovili. Posebno se je v tem oziru odlikoval g. učitelj Vigele in zasluži javne pohvale. Pa vse to ni nič posebnega, ker drugod se godi isto. Zanimivo je pač to, kar se je na večer zgodilo. Ko so hoteli volilci kat.-narodne stranke po volitvi mirno domov oditi in je vzel neki volilec iz Igavasi na voz zastavo, da jo razobesi doma, pridero kakor na dano povelje naši inteligentni nasprotniki vsi razdivjani iz Pečetove žganjarije in gostilne, iztrgajo zastavo iz voza in začno volilce pehati in pretepati. Pa nikari ne mislite, da bi bili to navadni postopači. Med temi uglednimi pretepači narodne stranke so se posebno odlikovali Jože Znidaršič gostilničar in posestnik, pri katerem je bil pred lanskim znani starotrški shod, J. Kuček posestnik in ključar starotrški, Gorše miz. mojster itd. Pavliča, posestnika iz Podcerkve so na tla pobili, da je nezaveden obležal, akoravno je šel čisto mirno iz Loža domov. Ložko sodišče jim je se vé pretečeni teden zaporom, postom in denarnimi kaznimi dokazalo, — da tega vendar tudi Starotrška inteligenca s kat.-narodno stranko ne sme delati. Do sedaj so mislili, da jim je vse dovoljeno. Napadali so surovo tudi kaplana H. — a je že navajen teh izobraženih napadov — reveži imajo pa celo korist radi denarne kazni, katera je bila jednemu naložena. Očividno so cel dan iskali prepira. Na večer pa so imeli povabljenega socija Kristana, ki jih je v Benčinovi gostilni navduševal in tolažil z boljšo bodočnostjo v soc. državi in z obligatnim zabavljanjem proti duhovščini. Udeležila se je volilnega shoda polnoštevilno naša „inteligenca“. Saj je pa to tudi zadnja instanca, na katero apelirajo naši zavedni liberalci. Na shod so vabili že dalje časa po vaseh ljudi, — posebno se je odlikoval neki logar Šneperske graščine, agitovaje in vabeč ljudi na „kat. shod“ ki bode pri Benčini — na katerem se bodo obravnavale kmečke reči. Gotovo se je

socijem dopadla naša napredna stranka, ki tako pridno razširja »Delavca« in »Svobodo«, ker nas je preteklo soboto osrečil s svojim volilnim shodom že spet drug socijalni demokrat, kandidat Marn, prodaja svojo soc. demokratsko modrost pri Benčini. Socijalno gibanje tudi pri nas cvete; toraj nismo še zadnji. Vidi se pa tudi, kam se pride po poti naših liberalcev — naravnost med socijalne demokrate.

(Volilni shodi.) Kandidat za skupino kmečkih občin vitez, plem. Berks sklicuje volilne shode in sicer dne 12. marca v Brežcah, 13. marca v Zalcu, 14. marca v Mozirji, 15. marca v Šoštanji. — Volilci se vabijo, da pridejo polnoštevilno na te shode.

(Dobrodelnost papeževa.) Letos ob obletnici izvolitve papeža Leona XIII. so otvorili v Karpinetu bolnico za ženske. Stroške za ta dobrodelni zavod, ki je oskrbljen z vso potrebno opremo in orodjem, kakor ga zahteva napredek zdravilne vednosti, prevzeli so sveti Oče.

(P. Agostino da Montefeltro.) slavnoznani cerkveni govornik italijanski, bode imel letos postne govore v Frascati, mestu albanskega pogorja, in sicer počenši od bodoče nedelje ob deseti uri vsak teden štiridesetdanskega posta po trikrat. Uverjeni smo, da bode železnica iz Rima nekaj slušateljev pripeljala vsakokrat k pridigi.

(Sejmi po Slovenskem od 8.—14. marca.) Na Kranjskem: 8. v Zalogu, Rakitni: 9. v Brezovici; 10. na Raki, Smuku; 11. v Sodražici; 12. v Drnovem, Kotredežu, Veseli gori, Radovljici (za živino), Kamniku, Turjaku, Spod. Logatecu; 13. v Ceremošnjicah. — Na Slov. Štajerskem: 8. na Pilštajnu; 10. v St. Jurju, v Kapeli pri Brežicah, Spod. Polskavi, Dobu; 12. v St. Jurju. — Na Koroškem: 10. v St. Mohorju, 12. v Lavamintu; 13. v Gmintu. — Na Primorskem: 9. v Kobaridu; 10. v Ajdovščini.

Telegrami.

Inomost, 6. marca. Večina deželnega zbora je z 21 proti 18 glasovom odklonila (!) predlog večine odseka za volilno reformo glede uvedbe direktne volitve in vsprejela predlog odsekov manjšine glede razširjenja volilne pravice in znižanja cenzusa.

Levov, 6. marca. Povodim volitev volilnih mož se poroča iz raznih delov Galicije o velikih izgrelih. Mnogo oseb je aretovanih. V Bliszczwydyju so aretovali agitatorja, ki je baje svetoval kmetom, naj razkosajo (?) vladno komisijo. V mnogih krajih je posredovalo vojaštvo. Nekaj oseb je ubitih, več ranjenih.

Dogodki na Kreti.

Pariz, 6. marca. Skupna nota velevlasti se končuje s temi besedami: »Velevlasti so nepreklicno odločene, ne ustrašiti se nobenega sredstva, da ukroti grško vlado, če v šestih dneh ne pozove ladij in vojaštva s Krete.«

London, 6. marca. »Central News« poroča iz Kaneje, da so evropski admirali opomnili polkovnika Vassosa, naj v 48 urah zapusti otok z vsemi svojimi vojaki, sicer bodo potopili grško ladjeve. Vassos je odgovoril, da ne more vsprejeti tega »ultima-tuma« in da je pripravljen do zadnjega izvrševati ukaze svoje vlade.

Dunaj, 6. marca. Angleži so pomnožili vojaštvo na Malti. V pristanišču čakata dve ladiji za 5000 mož z orožjem in strelivom.

Pariz, 6. marca. »Figaro« objavlja nastopne besede grškega ministerskega predsednika Delyannisa: »Grška ne bo odzvala svojih čet in tudi ne vsprejela avtonomije na Kreti, marveč zahteva, da reši to vprašanje zastop krečanskega prebivalstva.«

London, 6. marca. »Times« poroča iz Carigrada, da bodo velevlasti v ponedeljek naznanile turški vladi, da naj odzove svoje čete z otoka Krete.

Pariz, 6. marca. »Agence Havas« poroča iz Aten, da je pozvala vlada pod orožje tudi dva zadnja letnika vojne rezerve.

Atene, 6. marca. Časniki tudi še sedaj, ko so velevlasti oddale skupno noto, jedno-

glasno svetujejo odpor. Nekateri trdijo, da se bosta Makedonija in Epir vzdignila. »Hestia« svetuje, naj se preloži prestolnica v Lariso, če bodo velevlasti blokirale Pirej.

London, 6. marca. Kralj Jurij se je podal v Tesalijo nadzorovat vojno.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (4) 3

dorševo med. ribje olje

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 glđ. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
5	9. zvečer	726.7	5.2	sr. zah.	dež	
6	7. zjutraj	725.4	3.0	sr. jzah.	oblačno	7.1
	2. popol.	725.4	8.2	sr. svzh.	del. jasno	
Srednja večerajnja temperatura 4.1°, za 2.2° nad normalom.						

Poslano.

Naš poslanec gosp. Lenarčič ni mogel drugače preboleti svojega poraza v peti kuriji vrhniške občine, da bi si ne bil dal duška svoji bolesi v proračunski debati deželnega zbora in kat.-nar. stranki osobito duhovščini ne povedal nekaj — neresnic.

Da se je agitovalo na obeh straneh živahno — na liberalni strani celo z grožnjami — tega nama vender gosp. Lenarčič ne bo zanikaval. Da se je izpostavilo sv. R. T. po navodilu avstrijskih škofov, je istina, a ne mej cerkvenim govorom, kakor trdi to gosp. govornik. Da se je govorilo na priznici o socijalni demokraciji, in sicer samo v dostojni obliki, to zahteva potreba časa, — posebno pri nas — ko ima ljudstvo ravno o tem vprašanju tako zmedene pojme. G. Lenarčič, kakor po navadi, tudi tega govora ni slišal, ampak so mu ga pripo-

Št. 8011.

Razglas.

Ker pri volitvah volilnih mož dne 4. in 5. t. m. letos v III., IV. in VI. okraji ni prejel nobeden kandidatov absolutne večine, treba bo v teh okrajih

ožjih volitev,

ki se bodo po odločbi g. c. kr. deželnega predsednika vršile v ponedeljek, 8. dan t. m. od 8. ure zjutraj do 1. popoldne in od 3. do 6. popoldne v istih prostorih, kakor prve volitve.

Pri teh volitvah smejo volilci voliti samo izmed nastopno navedenih kandidatov, ki so pri prvi volitvi prejeli največ glasov in sicer:

v III. okraji:

Ferjančič Franc, ki je prejel . . .	329 glasov
Kačar Ivan, » » » . . .	329 »
Lipovšek Karol, » » » . . .	329 »
Ogrič Josip, » » » . . .	329 »
Lapajnar Josip, » » » . . .	329 »
Janša Jernej, » » » . . .	329 »
Leskovic Franc, » » » . . .	329 »
Petrič Josip, » » » . . .	329 »
Pavlin Peter, » » » . . .	329 »
Pintar Ivan, » » » . . .	329 »
Kraševic Peter, » » » . . .	330 »
Sever Primož, » » » . . .	329 »
Bartel Franc, » » » . . .	329 »
Marinko Jakob, » » » . . .	329 »
Škof Anton, » » » . . .	329 »
Kveder Ivan, » » » . . .	329 »
Žunič Nikolaj, » » » . . .	329 »
Jakopič Ivan, » » » . . .	329 »
Železnikar Fr., » » » . . .	174 »
Karlič Franc, » » » . . .	174 »
Hauptman Al., » » » . . .	174 »
Bohinc Ivan, » » » . . .	174 »
Kristan Edbin, » » » . . .	175 »
Kromar Franc, » » » . . .	175 »
Šušteršič Jakob, » » » . . .	174 »
Černivec Ivan, » » » . . .	173 »
Findeisen Ivan, » » » . . .	174 »
Magister Flor., » » » . . .	174 »
Magister Franc, » » » . . .	174 »
Hebenstreit K., » » » . . .	174 »
Božič Franc, » » » . . .	174 »
Mihevc Ignac, » » » . . .	174 »
Tekavc Karol, » » » . . .	174 »
Žgonc Karol, » » » . . .	174 »
Stransky Josip, » » » . . .	174 »
Satter Josip, » » » . . .	174 »

v IV. okraju:

Malenšek Martin, ki je prejel . . .	333 glasov
Žan Franc, » » » . . .	331 »
Čamernik Ignac, » » » . . .	332 »
Tomažič Ivan, » » » . . .	332 »
Gostinčar Josip, » » » . . .	332 »
Polanc Ivan, » » » . . .	332 »
Češnovar Lovro, » » » . . .	333 »
Dostal Karol, » » » . . .	332 »
Zorc Franc, » » » . . .	332 »
Zajc Josip, » » » . . .	332 »
Kastelic Ivan, » » » . . .	332 »
Kunčič Ivan, » » » . . .	332 »
Fortuna Josip, » » » . . .	332 »
Suštar Ivan, » » » . . .	331 »
Avbelj Josip, » » » . . .	332 »
Fran Franc, » » » . . .	312 »
Bajda Ivan, » » » . . .	312 »
Kordelič Drag., » » » . . .	313 »
Kitajc Ivan, » » » . . .	312 »
Nož Ivan, » » » . . .	311 »
Vrtnik Rudolf, » » » . . .	312 »
Ježek Matej, » » » . . .	312 »
Drinovc Jakob, » » » . . .	312 »
Jeršek Alojzij, » » » . . .	291 »
Zagar Ivan, » » » . . .	312 »
Knaus Avgust, » » » . . .	311 »
Kofler Anton, » » » . . .	311 »
Kmetec Simon, » » » . . .	311 »
Spindler Ivan, » » » . . .	312 »
Pauliček Ivan, » » » . . .	131 »

VI. okraj (Vodmat):

Helget Josip, ki je prejel . . .	136 glasov
Schlay Lud., » » » . . .	136 »
Strah Jakob, » » » . . .	131 »
Snoj Franc, » » » . . .	321 »

Glasovi, ki bi se pri ožji volitvi oddali kakim drugim osebam, se ne bodo šteli.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

6. dan marcija 1897.

Župan: **Ivan Hribar** l. r.

vedovali njegovi oboževalci tako, kakor jim je ravno bolj prijalo, da si naklonijo njegove simpatije. Nadalje si podpisana odločno zabraniva očitjanju, da bi bila neresnico ne le pri tej priliki, ampak sploh kedaj govorila. Vam seveda velja vse za neresnico, kar ne prija Vašemu modernemu vkusu. In če se nadalje trdite to, potem le Vi vedoma in očitno govorite neresnico. Rabili ste se vrhu vsega prav malo krščanske izraze o Najsvejšem. Vi, ki ostentativno nikdar ne prihajate k božji službi, zamorete le govoriti o pozlačeni posodi z oblatom. In ravno le vsled takega Vašega nizkega verskega prepričanja Vam ljudstvo hrbet obrača, kakor se je pokazalo pri zadnji volitvi. Slednjič pa še dosedaj ne poznavate zakona o nikakem pravu, ki bi nama nalagal dolžnost, svoje cerkvene govore pošiljati Vam v — oceno.

Vrhnika, dne 5. marca 1897.

Luka Smolnikar, Franc Košir
kaplana in kateheta na Vrhniki.

Zahvala. 172 1—1

Za tlažljive dokaze iskrenega sočutja ob dolgotrajni bolezni in povodom smrti našega preljubega, nepozabnega velečastitega gospoda

Franciška Munda

župnika n. v. r. v Črnomlju

izrekamo tem potom najpristranejšo zahvalo visokochastiti duhovščini, posebno veleč. g. dekanu semškemu, gg. uradnikom in učiteljem, pevcem za ganljivo petje, požarni brambi, mestni godbi, sploh vsem meščanom in župljanom.

Črnomelj, 4. marca 1897.

Žalujoči sorodniki.

Lepa zemlja iz vrta

se oddaja brezplačno na stavbišču gosp. Josipa Gorupa v Ljubljani, Rimska cesta. 167 3—1

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

V ponedeljek dne 8. marca 1897

ob 8. uri zvečer

v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“

drugi redni

koncert

pod vodstvom svojega koncertnega vodje gospoda Josipa Čerina.

Pri koncertu sodelujejo: gospod Josip Vedral, violonist in učitelj „Glasbene Matice“; pevski zbor „Glasbene Matice“ in sl. godba c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Vspored: 1. Bedřich Smetana: „Iz čeških logov in gajev“, št. 4 simfonijskih slik; „Moja domovina“, za veliki orkester. 2. a) Karel Bendl: „Molitev“; b) Zdenko Fibich: „Krasna si kot cvetlica“; c) Stanko Pirnat: „Vzpomladna pesem“; za mešan zbor. 3. Dr. I. Brahms: a) „Fingalov spev“, b) „Vrtinar“, triglasna ženska zbor s spremljevanjem dveh rogov in harfe. 4. Feliks Mendelssohn-Bartholdy: „Koncert“ za gosli in orkester, op. 64. Prvi stavek. Na gosli svira g. J. Vedral. 5. Dr. Antonin Dvořák: „Hymnus“ za mešan zbor in orkester, op. 30.

Cene prostora izven naročbe: Sedež I. do III. vrste à 2 gld.; IV. do VII. à 1 gld. 50 kr.; od VIII. vrste naprej in na galeriji à 1 gld. — Stojišča à 50 kr., dijaške in garnizijske vstopnice à 30 kr.

Vstopnice se dobivajo v trafiki g. Šešarka, Šelenburgove ulice, in na večer koncerta pri blagajnici. 1-1

P. n. gg. naročniki naj se blagovolijo za svoje sedeže z legitimacijami zgledati v trafiki g. Šešarka.

Josip Cvetrečnik,

sebni slikar, Karlovska cesta št. 2,

priporoča se v vsakršna v sobnoslikarski obrt spadajoča dela. 9 32-3

VABILO

na

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Cirknici“,

ki se bo vršil

dne 21. marca 1897 ob 4. uri popoldne

= v župnišču. =

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za l. 1896.
4. Volitve načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Razni nasveti.

„Hranilnica in posojilnica v Cirknici“,
dne 5. marca 1897.

169 1-1

Načelstvo.

Vabilo

na

II. redni občni zbor

„Posojilnice in hranilnice v Srednji Vasi,

registr. zadruga z neomejeno zavezo“,

kateri se vrši

v nedeljo 21. marca 1897 ob 4. uri popoldne

v zadrugi pisarni v Srednji Vasi hiš. št. 20.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Odobritev računa za leto 1896.
4. Volitev novega načelstva.
5. Raznotherosti.

K obilni udeležbi vabi

166 1-1

Odbor.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

dne 21. marca 1897 ob 1. uri popoldne

v telovadnici tukajšnje c. kr. rudniške šole.

Dnevni red:

1. Izvolitev načelnštva in nadzorstva.
2. Prememba pravil.
3. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi častite društvenike najuljudneje

174 1-1

Načelnštvo.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-26

B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let splošno znano domače sredstvo, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvrta počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zaveja imajo poleg očitne oblastvene potrjene varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spornerejeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

☛ Zaloge v vseh avstro-ogerskih lekarnah. ☛

Vsak kašelj } se popolnoma od-
Vsaka hripavost } strani le po
katarnem uničevalcu } Krause - jevem

(blagovkusna zmes). 74 10-6

Zavoje 25 kr. — Dobiti je v Ljubljani pri

Milanu Leustek-u, lekarna pri Mariji Pomagaj, Ubaldu pl. Trnkoczy-ju, lekarna pri zl. samorogu, Gabrijelu Picolli-ju, lekarna pri angelju, Josipu Mayr-ju, lekarna pri zlatem jelenu.

804 20-3

Na prodaj je:

I. **Jednonadstropna hiša** s šestimi stanovanji in sicer: 4 stanovanja po 2 sobi s kuhinjo, 2 podstrešni sobi s kuhinjo, 1 soba s kuhinjo. — Pod vso hišo so kleti. Lep vrt, hlev in drvarnica. Nahaja se v **Spodnji Šiški** poleg južne železnice.

II. **Več sveta za zidavo hiš** (katere po pogodbi tudi sam zidam) poleg **Koslerja v Šiški**.

III. **Jednonadstropna hiša** s tremi stanovanji po dve sobi s kuhinjo, dve stanovanji po jedno sobo s kuhinjo; pod hišo lepe kleti, pri hiši blizu 120 sežnjev velik vrt — v **Vođmatu**.

Kdor želi kaj kupiti, oglasi naj se pismeno al ustno pri podpisnem.

Franč Gregorc,

139 3-3

zidarski mojster v Mengšu št. 25.

LUDOVIK BOROVIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-24

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

E. Zbitek-ov v Novi Štifti pri Olomoucu zavod za izdelovanje stekleno-mozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljke zajamčene. 689 4-4

Št. 7654.

Natečaj.

Za mestno elektrarno v Ljubljani razpisuje se

stavba centralne postaje v Pristavskih ulicah.

Zgraditi je: **Kotlišče za razpetino 14 m** in strojno poslopje v razpetino 15.5 m. Strojno poslopje in kotlišče zgraditi je s skupno srednjo steno in s približno dolžino 33 m.

Zmožni podjetniki, ki bi radi prevzeli omenjena dela in dobave, naj vložijo zapečateni ponudbe s 5% vadijem najkasneje

do poludne 13. marca 1897

pri podpisnem magistratu. Mere za to stavbo dobiti je pri magistratu v pisarni za električno razsvetljavo, kjer so na vpogled tudi stavbeni pogoji.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. marca 1897.

Koverta s firmo
in
vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način

= umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

☛ Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca. 818 (20)

Fran Bartl

3-1 prej 171

L. Blumauer

jermerar in izdelovalec pristnih angleških sedlov in konjskih oprav

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4

priporoča se čast. občinstvu v vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje po nizkih cenah.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu štev. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vatevajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja**. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-21

Št. 7655.

163 3-2

Natečaj.

Kopanje tal za polaganje kablja in postavljanje drogov za prevodnike

pri mestni elektrarni se razpisuje.

Napraviti je: circa 17.000 m jarkov za kablje, 60—70 cm globokih, 40—50 cm širokih. K tem delom je dodati tudi pesek, kar se ga bode potrebovalo za položitev kabljev in pa opeko za pokritje istih.

Postaviti je nadalje približno 700 drogov in ima vsa dotična dela ter eventuelno tudi dobavo materiala (gramoza) preskrbeti podjetnik.

Podjetniki, ki bi hoteli prevzeti omenjena dela in dobave, naj vložé zapečatené ponudbe s 5 odstotnim vadijem najkasneje

do poludne 13. marca 1897

pri podpisnem magistratu.

Pogoje dobave in predpise gledé teh del dobiti je pri mestem magistratu v pisarni za električno razsvetljavo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 2. marcija 1897.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja bistro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-9

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Udano podpisani vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da sem s prvim dném marcija otvoril novo

brivnico in česalnico

ter prosim slavno občinstvo, da me blagovoljno podpira. Prizadeval si bom, da vsestransko ustrežem v popolno zadovoljnost častitih obiskovalcev.

Izdelujem tudi raznovrstne lasulje damam in gospodom, nadalje kite, frisete itd., sploh vse, kar spada v mojo stroko, ter zaračunjam po najnižji ceni.

S spoštovanjem udani 157 3-2

Franč Zupan, frizér,

prej: Pod Trančo št. 1,

sedaj: Valvazorjev (nemški) trg št. 5 v Ljubljani.

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in vele-spoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem z dnem 8. februarja t. l. preselil svojo

trgovino s klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v novo urejene

prodajalnične prostore

v Wolfovi (preje gledališčni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da se mi ohrani tekem 23 let pridobljena časteča me blagonaklonjenost sl. občinstva.

Velespoštovanjem

119 15-4

Anton Krejči

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

Prostor za prodajalnico

v Kamniku,

zelo ugodna lega, nasproti mestni farni cerkvi, se takoj oddá v najem. Spredaj je velik, obokan prostor za trgovino z velikim izločnim oknom, ki se zapira z železnim polknom; nad steklenimi durmi je platnena streha zoper solnce. Zraven prodajalnice je jedna soba s kuhinjo in prostornim, obokanim skladiščem, ki ima železne duri. Tudi majhen vrt za zelenjavo spada k prodajalnici.

Več pové upravništvo „Slovenca“.

162 3-3

Stedilnike.

Stavbinsko, umetniško, strojsko ključarstvo, železo-strugarstvo in vodovodna instalacija

Stavbinske okve.

Albin C. Achtschin

Ljubljana, Wolfove ulice 8

priporoča

svojo novo opravljeno strugarnico za železo v izvrševanje vseh v to stroko spada-jočih del. 141 6-2

Poprave vseh vrst.

Točna postrežba!

Nizke cene!

Apurata za pivu.

Zajamčeno samočista

odlikovana s najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekasa glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo

56 36-7

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Najboljši
fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Stecativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-20

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in klej v Ljubljani.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj, brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pokilja
na zahtevo brezplačno. 96 7

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij
v Ljubljani, Opekarska cesta 61
preje Igriške ulice 2 10-10
priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najtinejših, raznobarvne: ružave, zelene,
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.
Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko šganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Družinska menthol-ustna in zobna voda

je najcenejša in najboljša nadome-
stilo odola in enakih ustnih vód.

Velika steklenica velja 80 kr., 6 stekl.
velja gld. 4.— franko.

Ta esenea nima nikakih ne ustom,
ne zobem škodljivih snovij, marveč le
dobro učinkujoče.

Mr. Ph. Mardetschlaeger,
kemik in lekarnar.

Menthol-zobni prašek, 1 kositarna
škatljica 30 kr.

Ker ne oddajam v zalogo svojih iz-
delkov, naj se ocnj. naročniki blagovolijo
obračati naravnost na 54 52-8

lekarno „pri zlatem orlu“
v Ljubljani, poleg železnega mesta.

Prodajalnica s kuhinjo

oddá se s 1. majem v najem na Valva-
zorjevem trgu (prej Nemški trg) šte. 5.
Več se izve pri F. Supančič-u. 96 5

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nem-
ški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld.
50 kr., v pol-šagrinastih izvirnih platnicah
14 gld. 50 kr.

521 52-34

Preš. duhovščini
vključno priporočam
svojo delavnico

slikarstvo na
steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarstvo
Ed. Stuhl
v Gradcu,
Annenstrasse 35.
Najboljša spr-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi 173 12-1

cerkvene svetilnice ali stalnice po dve
iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 23,
24, 28, 32 gld., iz topkaka 40, 50 gld., obha-
jilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz me-
denine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki
za pobiranje miločine, iz kositarja po gld. 1:50,
iz medenine 5 gld.; štedilna železna ognji-
šča vsa železna in tudi razna za vzidati.

Pokrivanje zvonikov.

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča.

Zobozdravniško obvestilo!

Da preprečim neosnovane govorice, uljudno ob-
veščam sl. p. n. občinstvo, da dospem v kratkem
v Ljubljano, kjer stalno ostanem.

Velespošt.

Avg. Schweiger

zobozdravnik.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prani sirup raztaplja
slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo
jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih
otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več
113 7 za zaviljanje. 668 20-16.

Svarilo! Svarimo pred po-
naredbami, ki se
pojavišjo pod enakimi ali podob-
nimi ime in, a so vendar posvoji
sestavljajo v svojem učinku po-
polnoma različne od našega origi-
nalnega 26 let obstoječega pod-
fosfornasto-kislega apneno-
železnega sirupa. Zahteva naj
torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno- železni
sirup. Pazi naj se tudi na to, da je sraven stoječa
oblastveno protokoliрана varstvena znamka na
vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi
kupili kake ponaredbe!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Ustanovljeno 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.
Castni in priznanski diplom na
Dunaji 1873.

Insam & Prinoth

St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečast. duhovščini za
cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev,
priznic, spovednic, krstnih
kamnov, križevih potov, kipov
svetnikov, podob Kristusovih,
jaslic itd. po najnižjih cenah.
Ceniki brezplačno in franko.

Spričalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvali slogu primerno umetniško izvršitev
podobe, ki na gledalca napravi velik vtis. Priščno se Vam zahvalim za lepo delo.

V Aleksandriji (Egipet)

765 12-12

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo
po jako nizki ceni. 711 21

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Dunajska borza.

Dne 5. marca.

Škupni državni dolg v notah	100 gld. 05 kr.
Škupni državni dolg v srebru	101 20
Avstrijska zlata renta 4%	122 70
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 45
Ogerska zlata renta 4%	121 80
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 65
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	943 —
Kreditne delnice, 160 gld.	351 76
London vista	119 95
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 72 1/2
20 mark	11 74
20 frankov (napoleonidor)	9 53 1/2
Italijanski bankovci	44 90
C. kr. cekini	5 67

Dne 5. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	152 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	153 50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	187 50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 —
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 —
Dunavske vravnave srečke 5%	127 50
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 75
Posojilo goriskega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	99 25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Prijoritne obveznice državne železnice	226 25
južne železnice 3%	174 —
južne železnice 5%	127 80
dolenjskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 50
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 50
Salmovske srečke, 40 gld.	69 —
St. Genois srečke, 40 gld.	72 50
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	23 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 —
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3380 —
Akcije tržškega Lloydja, 500 gld.	383 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 70
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	159 —
Montanska družba avstr. plan.	78 25
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	155 —
Papirnih rubljev 100	126 75

Nakup in prodaja

vskovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kuririh vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.